

Tunc cum non possunt sine conversione vitare peccatum; Deus nunquam deest, & si non prabet auxilium, quo peccator possit immediatè converti, aut servare mandatum, quod tunc servandum occurrit; tamen prabet saltè auxilium, quo possit desiderare, & petere majus auxilium; quod si non facit, suâ culpâ illud non habet, & suâ culpâ in tentatione succumbit. Et in fine cap. 7. Restat igitur ut omnes homines semper habeant auxilium necessarium ad non peccandum, aut certè non possint non peccare, ac per hoc peccando non peccent, nec justè puniri queant. Ubi quot numerantur verba, tot spicula configunt adversarium statuentem nos peccati reos, & justè puniendos, si præcepta non servaverimus absente auxilio ad non peccandum, sive ad præceptum servandum necessario.

37 Quintæ & ultimæ prætensæ suppositionis necessitas, non minùs vana est. Quis enim sanæ mentis Theologus dixerit, neminem accusari posse sensûs hæretici in primo Janseniano articulo condemnati, nisi usus fuerit voce *impossibilia*? Vetat quidem Tridentina Synodus, nè quis temerariâ illâ, & à Patribus sub anathemate prohibita voce utatur, Dei præcepta homini justificato ad observandum esse *impossibilia*; Sed ideone licet idem significatum voce synonymâ affirmare? Et quidem post Romanorum Pontificum contra Jansenium Constitutiones, in quibus non solus verborum sonus, sed maximè *sensus Propositionum obviis, sensus ab Authore intentus proscribitur*, & ut hæreticus jubetur ejurari ab omnibus, qui ad Alexandrinæ subscriptionem Formulæ adiguntur? Et quæ alioqui tam Sacrosancta Fidei definitio est, aut quæ hæreseos condemnatio, quæ non facillimè eludatur, si liceat aliis vocibus negare sensum definitum, aut retinere, asserere, defendere condemnatum? Sic et si definitum sit, Christum esse verum hominem, negare hæretico in promptu foret Christum esse animal rationale, & quotiescunque decernitur definitum, negari de eodem posset definitio.

38 Præcepta hominibus esse observata impossibilia, & homines præcepta observare non posse, vocabula parum diversa sunt, sensus idem: ita visum semper fuit SS. Patribus: & quisquis Latini idiomatis non ignarus est, idem utrobique intelliget. Sic Augustinus vocibus illis promiscuè ut synonymis utitur. Qui enim libro 2. de peccatorum meritis, & remissione cap. 3. dicit: *Nec præciperet Deus homini, quod esset humana impossibile voluntati*, Lib. de naturâ, & gratiâ cap. 67. ait: *Quæcumque ista causa est voluntatis, si non potest ei resisti, sine peccato ei ceditur*. An tanta

fallacia est, ut cavere omnino non possit? Si ita est, nulla ergo peccata sunt. Quis enim peccat in eo, quod cavere nullo modo potest; peccatur autem; cavere igitur potest. . . . Sive ergo imminet (tentatio) sive insit, cavere potest.

39 Quare interrogatus Belga Theologus à suo Antistite, quantum Doctor N.N. distaret à Jansenismo? Non incongruè respondit, eum distare, quantum impotentia servandi præcepta distat ab impossibilitate. Atqui, inquit, Antistes, idem est hominem non posse servare præcepta, & esse ea homini ad servandum impossibilia. Ita, respondit Theologus, & mihi semper visum est; sed acuti homines discrimen in eo situm perspiciunt, quod impossibilitas teneat se ex parte objecti, impotentia ex parte subjecti: priore locutione indicari impossibilitatem præceptorum secundum se, propter nimium, quod secum afferunt onus: posteriore tantum indicari defectum virium in subjecto. Sic volatus secundum se non est impossibilis, cum aves volitent; sed nobis deest volandi potestas, defectu alarum, quæ omni animali sunt ad volandum necessaria. Hoc autem (ajebat Episcopus) discrimen si sufficeret, posset nobis Deus volatum præcipere, non volantibus æterna inferre supplicia, causando, defectum virium in subjecto non excusare, modò non sit impossibilitas objecti. Quæ cavillatio indigna est Theologo, & quovis prædico ratione.

40 Parum itaque, imò nihil ad vindicandum Quænellum ab hæresi propositionis primæ Jansenianæ conduceret; si nunquam voce *impossibilia* usus fuisset, quando ostendimus eum clarissimè æquivalentes adhibuisse. Non enim nudus verborum sonus, sed sensus maximè hæresim facit.

41 Denique est cur dubitem an non restrictioni obnoxium sit, quòd ait Quænellus voce *impossibilia*, ubi de præceptis agitur, in nullis unquam suis scriptis reperiendam. Non enim insciabitur se esse Authorem libri, cui titulus *Defense de l'Eglise Romaine, & des Souverains Pontifes contre Leydecker*. Edita autem defensio est sub nomine Domini Germain, & censetur prosecutio operis *Tradition de l'Eglise Romaine sur la grace par Mons. Germain*, ubi & Authoris nomen idem convenit, & materia operis.

42 Hic tom. 3. parte 2. cap. 4. toto art. 2. satis prolixo, plus quàm 20. paginas implet, ut ostendat quòd non posse, & impossibile, unum idemque sint. Quis, inquit, nihil mihi possibile est, nisi quantum mihi adest illud faciendi, omitte divi potestas, atque eatenus erga illud liber sum. Pari ratione nihil mihi impossibile est, nisi quantum nunc me deficit potestas, vel parim,